

Sygn. akt III A Ua 173/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Janina Cieślikowska (spr.)
Sędziowie:	SSA Ireneusz Lejczak SSA Irena Różańska-Dorosz
Protokolant:	Karolina Sycz

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2013 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku W. Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

o emeryturę

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu

z dnia 23 października 2012 r. sygn. akt VIII U 2785/12

oddala apelację.

UZASADNIENIE

W. Ł. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 27 kwietnia 2012 r. odmawiającej przyznania mu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Wyrokiem z dnia 23 października 2012 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 7 marca 2012 r.

Rozstrzygnięcie to Sąd oparł o następująco ustalony stan faktyczny:

Wnioskodawca, urodzony (...), w dniu 7 marca 2012 r. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Wnioskodawca udokumentował staż pracy wynoszący 30 lat 1 miesiąc i 23 dni okresów składkowych i nieskładkowych. ZUS przyjął za udowodniony staż pracy wnioskodawcy w szczególnych warunkach w wymiarze 5 lat 3 miesiące i 25 dni.

W okresie od 1 czerwca 1988 r. do 13 grudnia 1988 r. i od 24 grudnia 1988 r. do 31 grudnia 1998 r. wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu w (...) Zespole (...) we W. w pełnym wymiarze czasu na stanowisku lekarza starszego asystenta, natomiast od 1991 r. pracował w charakterze ordynatora oddziału. W spornym okresie wnioskodawca pracował z pacjentami, wypełniał wszelką dokumentację dotyczącą pacjenta, brał udział w odprawach lekarskich i konsyliach. Wykonując zadania ordynatora wnioskodawca wykonywał te same obowiązki plus nadzór nad lekarzami oraz ich szkolenia. Wnioskodawca pracując jako lekarz starszy asystent również brał udział w szkoleniach, z tą różnicą, że ich nie organizował. Pracował codziennie, w pełnym wymiarze czasu. Zakład pracy wystawił wnioskodawcy świadectwo pracy z dnia 30 września 2004 r., w którym potwierdził wykonywanie pracy na stanowisku ordynatora w spornym okresie czasu. Jednocześnie pracodawca w pkt. 8 wskazał na wykonywanie przez wnioskodawcę pracy w warunkach szczególnych - od dnia 1 czerwca 1988 r. do 30 września 2004 r. Wnioskodawca w okresie od 30 lipca 1996 r. do 2 września 1996 r., od 3 września 1996 r. do 8 listopada 1996 r. i od 26 sierpnia 1997 r. do 27 sierpnia 1997 r. przebywał na zwolnieniu lekarskim, łącznie 104 dni.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaskarżoną decyzją odmówił wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury, gdyż nie uznał pracy w okresie od 1 czerwca 1988 r. do 13 grudnia 1988 r. i od 24 grudnia 1988 r. do 31 grudnia 1998 r., jako pracy w szczególnych warunkach.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie za uzasadnione. W ocenie Sądu zeznania powołanych świadków, w kontekście zebranej w sprawie dokumentacji, w tym świadectwa pracy wnioskodawcy z dnia 30 września 2004 r. ze (...) Zespołu (...) we W., potwierdzającego jego pracę na oddziale psychiatrycznym, są wystarczającym dowodem, aby stwierdzić, że praca wnioskodawcy na stanowisku lekarza asystenta oraz ordynatora w okresie od 1 czerwca 1988 r. do 13 grudnia 1988 r. i od 24 grudnia 1988 r. do 31 grudnia 1998 r. była pracą w szczególnych warunkach. Wnioskodawca legitymuje się stażem 15 lat pracy w szczególnych warunkach, niezbędnym do uzyskania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. Stanowi to podstawę do zmiany zaskarżonej decyzji.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego złożył organ rentowy, zarzucając naruszenie prawa materialnego, a to: art. 184 ust. 1 ustawy emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 2 ust. 1 oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przez przyznanie W. Ł. prawa do emerytury od dnia 7 marca 2012 r. po błędnym uznaniu, iż na dzień 1 stycznia 1999 r. udokumentował on ponad 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach, oraz przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów - art. 233 § 1 k.p.c., przez brak wszechstronności w ocenie dowodów na okoliczność zatrudnienia wnioskodawcy w (...) Zespole (...) we W. od 1 lipca 1991 r. do 31 grudnia 1998 r. na stanowisku ordynatora.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę wyroku poprzez oddalenie odwołania, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy wskazał w szczególności, że w niniejszej sprawie nie występują podstawy do uznania spornego okresu od 1 lipca 1991 r. do 31 grudnia 1998 r. jako wykonywanego w szczególnych warunkach, albowiem pracownik zajmujący stanowisko kierownicze, do którego należy zaliczyć stanowisko ordynatora oddziału, nie świadczy pracy stale i pełnym wymiarze czasu pracy, bezpośrednio na stanowisku pracy wymienionej w wykazie, lecz wykonuje również inne czynności o charakterze administracyjno-biurowym, typowe dla pełnionej funkcji. Wnioskodawca nie wykonywał zatem pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja organu rentowego jest nieuzasadniona.

W. Ł. urodził się(...).

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składowy i nieskładowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2).

Wnioskodawca ubiegał się o przyznanie świadczenia po osiągnięciu wieku określonego w art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS – tj. wynoszącego 65 lat. Warunkiem uzyskania prawa do emerytury w tym wieku jest nadto wykazanie przez ubezpieczonego, w myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. 8, poz. 43), iż ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach wymienionej w wykazie A, stanowiącym załącznik do powołanego rozporządzenia. Praca w szczególnych warunkach musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył wykazania przez wnioskodawcę wymaganego powołanym przepisem stażu pracy w warunkach szczególnych. Sąd Okręgowy po przeprowadzeniu postępowania dowodowego uznał, iż wnioskodawcy doliczyć należy do stażu pracy w warunkach szczególnych okres pracy w (...) Zespole (...) we W. od 1 lipca 1991 r. do 31 grudnia 1998 r. Wnioskodawca w okresie tym wykonywał pracę na stanowisku ordynatora.

Stanowisko Sądu Okręgowego w tym zakresie należy uznać za trafne. Praca wnioskodawcy w spornym okresie istotnie winna zostać uznana za pracę wymienioną w wykazie A dziale XII, stanowiącym załącznik rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r., pod pozycją 1.

Pod pozycją tą wymieniona jest praca na oddziałach: intensywnej opieki medycznej, anestezjologii, psychiatrycznych i odwykowych, onkologicznych, leczenia oparzeń oraz ostrych zatruc w bezpośrednim kontakcie z pacjentami.

Na wstępie należy zauważyć, że w judykaturze Sądu Najwyższego podkreśla się jednolicie, iż przewidziane w art. 32 ustawy o emeryturach i rentach prawo do emerytury w niższym niż określony w art. 27 tej ustawy wieku emerytalnym jest ściśle związane z szybszą utratą zdolności do zarobkowania z uwagi na szczególne warunki lub szczególny charakter pracy. Praca taka, świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też wykonująca ją osoba ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni. Prawo to stanowi przywilej i odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 27 ustawy, a zatem regulujące je przepisy należy wyklądać w sposób gwarantujący zachowanie celu uzasadniającego to odstępstwo. Podzielając takie rozumienie instytucji emerytury z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach, należy stwierdzić, że określonymi w pkt. 1 działu XII wykazu A rozporządzenia czynnościami, są wyłącznie te czynności, które wykonywane są w bezpośrednim kontakcie z pacjentem, przy czym od lekarza wymaga się, aby praca z pkt. 1 była wykonywana stale i pełnym wymiarze czasu pracy.

Trafnie wskazuje Sąd Okręgowy, iż zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala na uznanie, że wnioskodawca pracując na stanowisku ordynatora oddziału wykonywał pracę w bezpośrednim kontakcie z pacjentem stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Na taki charakter pracy wnioskodawcy wskazują przede wszystkim zeznania świadków. Świadczenie zgodnie zeznali, że jakkolwiek wnioskodawca jako ordynator był odpowiedzialny za cały oddział, to jednak wszystkie jego czynności wynikające z zajmowanego stanowiska – konsylia, konsultacje, nadzór nad asystentami

oraz szkolenia lekarzy odbywały się w bezpośrednim kontakcie z pacjentem. Wnioskodawca był zatem bezpośrednio narażony na szkodliwe dla zdrowia czynniki, co jest podstawą do zaliczenia tego rodzaju pracy do prac wykonywanych w warunkach szczególnych.

Tym samym wskazywany okres pracy – od 1 lipca 1991 r. do 31 grudnia 1998 r. w (...) Zespole (...) we W. na stanowisku ordynatora stanowi pracę w szczególnych warunkach, której wykonywanie uprawnia do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Po zaliczeniu wskazanego okresu do pracy w warunkach szczególnych staż pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych przekracza wymagany okres 15 lat. Wnioskodawca spełnia przesłanki do uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację organu rentowego jako bezzasadną.